

سؤال اول

(۱) سیستمی با ۵ پردازنده و ۴ منبع در حالت زیر قرار دارد:

Allocation					Max				
	A	B	C	D		A	B	C	D
P ₀	0	0	1	2	P ₀	0	0	1	2
P ₁	1	0	0	0	P ₁	1	7	5	0
P ₂	1	3	5	4	P ₂	2	3	5	6
P ₃	0	6	3	2	P ₃	0	6	5	2
P ₄	0	0	1	4	P ₄	0	6	5	6

Available				
A	B	C	D	
1	5	2	0	

الف) محاسبه کنید که آیا سیستم در حالت امن است؟ بله، زیرا:

	allocation	Max	Available	safety check	Need
P ₀	<0,0,1,2>	<0,0,1,2>	<1,5,2,0>	<0,0,0,0>	✓
P ₁	<1,0,0,0>	<1,7,5,0>	<1,5,3,2>	<0,7,5,0>	✓
P ₂	<1,3,5,4>	<2,3,5,6>	<1,1,6,4>	<1,0,0,2>	✓
P ₃	<0,6,3,2>	<0,6,5,2>	<2,4,11,8>	<0,0,2,0>	✓
P ₄	<0,0,1,4>	<0,6,5,6>	<3,14,11,18>	<0,6,4,2>	✓

$$Need[i,j] = Max[i,j] - Allocation[i,j]$$

حال بررسی میکنیم با استفاده از منابع available چه درخواستهایی را میتوانیم انجام دهیم؟

	allocation	available	انتخاب P ₀	انتخاب P ₁	انتخاب P ₂	انتخاب P ₃	انتخاب P ₄
		+ 1 5 2 0					
		0 0 1 2					
		1 5 3 2					
		+ 2 14 11 18					
		1 0 0 0					
		3 14 11 18					
		1 11 6 4					
		+ 1 3 5 4					
		2 14 11 8					
		1 5 3 2					
		+ 0 6 3 2					
		1 11 6 4					
		3 14 11 18					
		+ 0 0 1 4					
		3 14 12 22					

اجرای سیستم safe است. ✓

ب) اگر درخواستی از پردازنده p_1 به صورت $(0, 4, 2, 0)$ به شکل تعداد منابع درخواستی برای (A, B, C, D) وارد شود آیا می توان فوراً به آن تخصیص داد؟ بعد از تخصیص، سیستم در وضعیت امن قرار میگیرد؟

	allocation	Max	Need	Available
P_0	$\langle 0, 0, 1, 2 \rangle$	$\langle 0, 0, 1, 2 \rangle$	$\langle 0, 0, 0, 0 \rangle$ ✓	$\langle 1, 5, 2, 0 \rangle$
P_1	$\langle 1, 4, 2, 0 \rangle$	$\langle 1, 7, 5, 0 \rangle$	$\langle 0, 3, 3, 0 \rangle$ ✓	$\langle 1, 1, 6, 0 \rangle$
P_2	$\langle 1, 3, 5, 4 \rangle$	$\langle 2, 3, 5, 6 \rangle$	$\langle 1, 0, 0, 2 \rangle$ ✓	$\langle 1, 1, 1, 2 \rangle$
P_3	$\langle 0, 6, 3, 2 \rangle$	$\langle 0, 6, 5, 2 \rangle$	$\langle 0, 0, 2, 0 \rangle$ ✓	$\langle 2, 4, 6, 6 \rangle$
P_4	$\langle 0, 0, 1, 4 \rangle$	$\langle 0, 6, 5, 6 \rangle$	$\langle 0, 6, 4, 2 \rangle$ ✓	$\langle 2, 10, 9, 8 \rangle$

request $\langle 0, 4, 2, 0 \rangle$ from P_0 .

ابتدا بیشترین شرایط را چک میکنیم:

$$\text{Request}_i \leq \text{Need}_i \rightarrow \langle 0, 4, 2, 0 \rangle \leq \langle 0, 7, 5, 0 \rangle \checkmark$$

$$\text{Request}_i \leq \text{Available} \rightarrow \langle 0, 4, 2, 0 \rangle \leq \langle 1, 5, 2, 0 \rangle \checkmark$$

$$\begin{array}{r} 1 \ 5 \ 2 \ 0 \\ - 0 \ 4 \ 2 \ 0 \\ \hline 1 \ 1 \ 0 \ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} 1 \ 0 \ 0 \ 0 \\ + 0 \ 4 \ 2 \ 0 \\ \hline 1 \ 4 \ 2 \ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} 0 \ 7 \ 5 \ 0 \\ - 0 \ 4 \ 2 \ 0 \\ \hline 0 \ 3 \ 3 \ 0 \end{array}$$

حال safety check را انجام میدهیم:

$$\begin{array}{r} 2 \ 4 \ 6 \ 6 \\ + 0 \ 6 \ 3 \ 2 \\ \hline 2 \ 10 \ 9 \ 8 \end{array} \quad \begin{array}{r} 1 \ 1 \ 1 \ 2 \\ + 1 \ 3 \ 5 \ 4 \\ \hline 2 \ 4 \ 6 \ 6 \end{array} \quad \begin{array}{r} 0 \ 0 \ 1 \ 2 \\ + 1 \ 1 \ 0 \ 0 \\ \hline 1 \ 1 \ 1 \ 2 \end{array}$$

انتخاب P_3 ← انتخاب P_2 ← انتخاب P_0 ←

$$\begin{array}{r} 2 \ 10 \ 9 \ 8 \\ + 1 \ 4 \ 2 \ 0 \\ \hline 3 \ 14 \ 11 \ 8 \end{array} \quad \begin{array}{r} 2 \ 10 \ 9 \ 8 \\ + 0 \ 0 \ 1 \ 4 \\ \hline 2 \ 10 \ 10 \ 12 \end{array}$$

انتخاب P_1 ← انتخاب P_4 ←

دستگاه safe قرار میگیرد. ←

بله، می توان تخصیص داد. ←

با تشکر از خانم مینا بیکی

سوال ۲)

یک صف (queue) مجازی به اندازه تعداد process ها میسازیم در اینجا چون N عدد process داریم به اندازه N. هر پردازش ائی که بخواهد وارد ناحیه بحرانی (critical section) شود به این صف وارد میشود سپس با توجه به مکانیزم صف موقعی که زمان خارج شدنش از صف فرا رسید اجازه ورود به ناحیه بحرانی را پیدا میکند.

بدین منظور دو تابع به نام های unlock, lock تعریف میکنیم و با اجرای تابع lock برای هر process باعث میشویم تا زمانی که تا آخر صف پیش نرفته است وارد ناحیه بحرانی نشود و بعد از آن که همه process های جلوتر کارشان تمام شد و به آخر صف رسیدیم وارد ناحیه بحرانی میشود و در نهایت unlock را اجرا میکند.

```
LOCK( Process  
      PID) {
```

```
    for( int i = 0; i < N; ++i) {  
        Turn[i] = PID;  
        Flag[PID] = i;  
        while((for all k != PID, Flag[k] < i) or (Turn[i]  
!= PID))  
            ;  
    }  
}  
/* Critical Section */  
UNLOCK(Process PID) {  
    Flag[PID] = -1  
    else  
        Flag[PID] = 0  
}
```

اکنون شروط ۳ گانه را بررسی میکنیم :

شرط انحصار متقابل (mutual exclusion) : با توجه به اینکه در هر لحظه فقط یک process میتواند در انتهای صف باشد بنابراین پس فقط یک process میتواند در ناحیه بحرانی باشد پس این شرط برقرار است.

شرط پیشرفت (progress) : با توجه به اینکه هر process پس از خروجش از ناحیه بحرانی با اجرای تابع unlock باید flag خود را 1- کند پس این اجازه را به بقیه process ها میدهد که وارد ناحیه بحرانی بشوند بنابراین این شرط نیز برقرار است.

شرط انتظار محدود (bounded waiting) : با توجه به اینکه سائز صف را میدانیم امکان ندارد بیش از $N - 1$ پردازش طول بکشد که نوبت process جدید شود چون هر process ائی که خارج میشود با false کردن نوبت خود باعث میشود بقیه process ها بتوانند وارد شوند و اگر بخواهد دوباره وارد شود دوباره

باید به اول صف ورود پس نمیتواند بی نهایت بار وارد و خارج شود و موجب انتظار باقی process ها شود بنابراین زمان محدودی طول میکشد تا هر process وارد ناحیه بحرانی بشود.

سوال ۳)

الگوریتم ارائه شده انحصار متقابل ندارد ، پیش روی ندارد ، انتظار محدود دارد.
انحصار متقابل نداریم ، برای مثال:

فرایند ۰ وارد enter_region می شود ، به دلیل برقرار نبود شرط:

`Interested[other1] || interested[other2]`

وارد بخش بحرانی می شود. سپس فرایند ۲ وارد این تابع شده و تا خط قبل از `while` اجرا می شود. سپس فرایند ۱ وارد شده و تا خط قبل از `while` اجرا می شود. حال مقدار `turn` برابر `id` فرایند ۲ است و به همین خاطر شرط `process != turn` برای فرایند ۲ برقرار نیست و وارد ناحیه بحرانی می شود (که فرایند ۰ هم هنوز ممکن است داخل آن باشد)

پیش روی نداریم ، برای مثال:

فرض کنید دو فرایند ۰ و ۱ درخواست ورود به بخش بحرانی را داشته باشند اما فرایند ۲ نه. درین صورت هرگز فرایندهای ۰ و ۱ از خط `while` عبور نخواهند کرد. چرا که `turn` برابر فرایند ۲ است و بخش `Interested[other1] || interested[other2]` هم صحیح است.

انتظار محدود داریم چرا که تعداد دفعاتی که یک فرایند می تواند پشت سر هم وارد ناحیه بحرانی شود محدود است و اگر فرایند بعد درخواست ورود داشته باشد ، همان فرایند وارد خواهد شد (پس دچار قحطی نمی شویم) چرا که با هر دفعه ورود فرایند قبلی `turn` به فرایند بعدی داده می شود ، هرچند برای ورود فرایند بعدی نیاز به ورود فرایند قبلی هم داریم که مشکل عدم پیش روی را ایجاد می کرد.

سوال ۴)

۴) سیستم ما دارای 4 منبع A, B, C, D و به ترتیب 6, 4, 4, 2 تا از هر کدام از این منابع را دارا است. با استفاده از الگوریتم بانکدار به سوالات زیر پاسخ دهید؟

Available =	$\langle 6, 4, 4, 2 \rangle$	Need
	alloc	max

		اختصاص داده شده				حداکثر نیاز				مورد نیاز				موجود			
		A	B	C	D					A	B	C	D				
P0		2	0	1	1	3	2	1	1	1	2	0	0	6	4	4	2
P1		1	1	0	0	1	2	0	2	0	1	0	2				
P2		1	0	1	0	3	2	1	0	2	2	0	0				
P3		0	1	0	1	2	1	0	1	2	0	0	0				

الف) در ابتدا حساب کنید کدام یک از پروژه‌ها می‌تواند درخواست منابع کند (الگوریتم بانکدار را انجام دهید)؟

ابتدا $Need$ را حساب می‌کنیم که از طریق $max - alloc = Need$ به دست می‌آید.

کال باتری: N محدودیت R ها بررسی میکنیم کدام P_i را می توانیم انجام دهیم؟ در R ها میزنیم $Need \leq available$ است دهگی می توانند درخواست منابع کنند. برای اینها می توانیم $safety$ را هم حساب کنیم که در قسمت ج حساب کردیم.

(ب) ایا سیستم ما به بن بست می خورد؟ چرا؟

خیر، زیرا اگر از تک بردارن شروع کنیم با توجه به need، منابع را اختصاص بدهیم برای همه ی بردارنده های

بعضی نیز منابع با اندازه‌ی کافی داریم و سیستم در حالت safe است. با اجرای آلگوریتم safety check،
نیز می‌توانیم به این نتیجه برسیم.

(ج) ایا سیستم ما امن هست؟ چرا؟

به ، هانظره درصمت ب اشاده كردم باجاري الليريم safety check چين س سونم :

انتخاب P_1 ←

$$\begin{array}{r} + \quad 1 \quad 4 \quad 5 \quad 3 \\ \quad 1 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \\ \hline 9 \quad 5 \quad 5 \quad 3 \end{array}$$

انتخاب P_0 ←

$$\begin{array}{r} + \quad 4 \quad 4 \quad 2 \\ \quad 2 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \\ \hline 1 \quad 4 \quad 5 \quad 3 \end{array}$$

انتخاب P_3 ←

$$\begin{array}{r} + \quad 10 \quad 5 \quad 4 \quad 3 \\ \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \\ \hline 10 \quad 4 \quad 4 \quad 4 \end{array}$$

انتخاب P_2 ←

$$\begin{array}{r} + \quad 9 \quad 5 \quad 5 \quad 3 \\ \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \\ \hline 10 \quad 5 \quad 4 \quad 3 \end{array}$$

(د) اگر p_3 در این لحظه $(2,1,0,0)$ منبع درخواست کند، آیا می‌توانیم درخواستش را اجابت کنیم؟ **حیر، زهرا:**

ابتدا حسّی سرائی را حکم می‌کنیم :

request_i < Need_i \rightarrow $\langle 2, 1, 0, 0 \rangle \leq \langle 2, 0, 0, 0 \rangle$ \times

Request \leq Available $\rightarrow \langle 2, 1, 0, 0 \rangle \leq \langle 6, 4, 2, 2 \rangle \checkmark$

شرط اول بهر حال نیست، یعنی مقدار منابع کن در خواست کرده از مقداریکه نیاز دارد، قبلاً مشخص

کرہ بود در $m \times n$ ، بسط است ، پس می توانیم درخواست را اجابت کنیم.

ه) یک مثال دیگر مانند قسمت د بزنید و الگوریتم بانکدار را جلو ببرید.

آتر P- درخواست $\langle 1, 1, 0, 0 \rangle$ بعد:

$$Request_i \leq Need_i \rightarrow \langle 1, 1, 0, 0 \rangle \leq \langle 1, 2, 0, 0 \rangle \quad \checkmark$$

$$Request_i \leq Available \rightarrow \langle 1, 1, 0, 0 \rangle \leq \langle 6, 4, 4, 2 \rangle$$

← حال یک ما کنیم آیا سیستم در حالت امن است؟

$$\begin{array}{cccc} 1 & 2 & 0 & 0 \\ - & 1 & 1 & 0 & 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc} 2 & 0 & 1 & 1 \\ + & 1 & 1 & 0 & 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc} 1 & 2 & 0 & 0 \\ - & 1 & 1 & 0 & 0 \\ \hline 0 & 1 & 0 & 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc} 0 & 1 & 0 & 0 \\ \hline \text{available} \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc} 3 & 1 & 1 & 1 \\ \hline \text{alloc} \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc} 1 & 2 & 0 & 0 \\ \hline \text{need} \end{array}$$

	alloc	max	need	
P ₀	$\langle 2, 0, 1, 1 \rangle$	$\langle 3, 2, 1, 1 \rangle$	$\langle 1, 2, 0, 0 \rangle$	$\langle 0, 1, 0, 0 \rangle$
P ₁	$\langle 1, 1, 0, 0 \rangle$	$\langle 1, 2, 0, 2 \rangle$	$\langle 0, 1, 0, 2 \rangle$	
P ₂	$\langle 1, 0, 1, 0 \rangle$	$\langle 3, 2, 1, 0 \rangle$	$\langle 2, 2, 0, 0 \rangle$	
P ₃	$\langle 0, 1, 0, 1 \rangle$	$\langle 2, 1, 0, 1 \rangle$	$\langle 2, 0, 0, 0 \rangle$	

← سیستم در حالت امن قرار می گیرد.

← این توان درخواست را اجابت کرد.

با تشکر از خانم مینا بیکی

سوال ۵)

(الف)

انحصار متقابل:

وجود دارد، فرایندها برای ورود به ناحیه ی بحرانی نیاز دارند که نوبت به آن ها تعارف شود. فرض می کنیم فرآیند i زودتر به حلقه while رسیده است. پس از آنکه فرآیند j نوبت را به فرآیند i تعارف کرد، فرآیند i وارد ناحیه ی بحرانی می شود. اما فرآیند i دیگر نمی تواند نوبت را به فرآیند j تعارف کند. پس فرآیند j نمی تواند وارد شود و انحصار متقابل حفظ می شود.

پیشرفت:

به دلیل شرط `flag[j]!`، اگر فقط یکی از فرایندها اجرا شود، پیشرفت خواهیم داشت اما اگر هر دو اجرا شوند و در قسمت `remainder` دچار قفل نشوند، پیشرفت وجود خواهد داشت.

انتظار محدود:

وجود دارد، زیرا فرآیندی که از ناحیه ی بحرانی خارج شود، ناچار است دو مرتبه نوبت را به فرآیند دیگر تعارف کند. البته این مورد نیز به شرط آن است که قسمت `remainder` در زمان متناهی به اتمام برسد.

(ب)

انحصار متقابل:

وجود دارد، فرآیندی که نوبت را به فرآیند دیگر بدهد خود نخواهد توانست وارد بخش بحرانی شود تا هنگامی که فرآیند دیگر از بخش بحرانی خارج شود.

پیشرفت:

وجود دارد، زیرا حالتی وجود ندارد که هر دو فرآیند قادر به عبور از حلقه while نباشند.

انتظار محدود:

وجود دارد، چون به دلیل تعارف نوبت امکان ندارد که یک فرآیند برای همیشه پشت حلقه while باقی بماند.

راه حل ساده تر:

این الگوریتم همان الگوریتم پترسون است زیرا تنها اندیس های i و j در همه کاربردهای متغیر `flag` باهم جا به جا شده اند. پس همه شروط برقرار هستند.